

APRESENTATGE-SERVEI

JOVES X CLIMA

El projecte es centra en la recerca de joves activistes i projectes de vida o projectes professionals transformadors, en clau de millorar la situació d'emergència climàtica actual. El projecte sorgeix de la necessitat d'implicar els i les joves en l'acció pel clima i com a punt de partida de la manca de referents juvenils i propers que siguin activistes pel clima.

L'activitat educativa, enmarcada en el Servei Comunitari de 3r o 4t d'ESO, consta de 10 sessions dinamitzades d'Aprenentatge (10 hores de durada), que donaran pas a un conjunt d'activitats de Servei a la comunitat (de 10 hores de dedicació), concentrades en un període de temps de 3-4 mesos, amb una dedicació orientativa de 2 hores a la setmana. Les tasques del Servei estan configurades per la confecció de diferents materials audiovisuals (videos, podcasts, exposició. . .) divulgatius i activitats de comunicació per difondre els resultats del projecte i de la investigació a l'alumnat del centre d'altres cursos, la comunitat educativa del centre o escoles de primària properes. També es proposa vehicular els resultats a través dels mitjans de comunicació locals i crear xarxa entre centres ampliant el recopilatori de referents.

Objectius:

- Potenciar el paper de la transformació social i del jovent en la lluita contra l'emergència climàtica.
- Aprendre sobre la transversalitat i complexitat del Canvi Climàtic.
- Investigar i valorar les aportacions de joves d'arreu en la lluita contra el Canvi Climàtic.
- Interioritzar la necessitat d'un canvi de model en temàtica d'igualtat de gènere.
- Aprendre a realitzar una entrevista radiofònica i altres formats audiovisuals, així com editar un podcast.
- Visibilitzar els continguts d'una forma organitzada/metòdica, amb professionalitat: infografies o altres.
- Activar la mobilització, la corresponsabilitat i l'acció, i tenir elements per analitzar i emprendre pràctiques i accions de justícia climàtica.
- Mostrar una actitud participativa i democràtica envers el grup.

Continguts centrals:

- ❖ Canvi Climàtic i situació del planeta.
- ❖ Complexitat de l'actualitat global .
- ❖ Activisme climàtic i formes d'habitar el planeta.
- ❖ Anàlisi i imaginació de Sabadell del futur.
- ❖ Mesures de transició ecosocial.
- ❖ Anàlisi dels propis referents.
- ❖ Activistes climàtics juvenils i històries de vida.
- ❖ Projectes i iniciatives del territori.

Descripció dels materials:

El material que es presenta a continuació pretén ser una eina útil per respondre als objectius plantejats. En primer lloc, hi trobem la definició d'alguns conceptes clau que emmarquen el projecte. Es consideren necessaris per poder dinamitzar i conduir els debats i les activitats proposades.

A continuació, hi trobem la GUIA DIDÀCTICA DE LES SESSIONS una proposta de seqüència d'activitats per desenvolupar 10 sessions d'Aprenentatge d'una durada de 60 minuts cada una. Les sessions es presenten en format fitxa amb el Títol, els Objectius concrets de cada sessió, el Desenvolupament de l'activitat on es descriuen les dinàmiques i la temporització de cada una d'elles, i finalment el Material necessari per realitzar la sessió. També s'expliquen les sessions de Servei i es presenta una proposta d'avaluació del projecte amb l'alumnat.

Finalment es presenten un seguit de recursos complementaris organitzats en tres blocs: en primer lloc aquells que ajuden a desenvolupar les activitats, seguits de recursos per si es vol seguir treballant sobre aquests temes des de la perspectiva de Justícia Global i ecosocial, i finalment alguns recursos que conviden a la reflexió de la pràctica docent. També es presenta una llista de joves amb diferents perfils, d'aquí i d'arreu que poden ajudar a l'alumnat, en cas que la seva recerca no doni fruits o que no sàpiguen per on començar, organitzats segons l'àmbit d'activisme o professional al que es dediquen.

CONCEPTES CLAU:

- CANVI CLIMÀTIC: És la variació de les característiques climàtiques en un lloc determinat al llarg del temps. Es pot produir per a causes naturals o bé com a conseqüència de fenòmens provocats per a l'activitat humana, que ha incrementat la concentració de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera. [termcat]
És important diferenciar la problemàtica del forat de la capa d'ozó, provocat també per l'acció humana, però que no és la clau física causal que explica el Canvi Climàtic (Article a l'apartat RECURSOS).
- ECOFEMINISME: Corrent de pensament feminista que destaca les relacions existents entre la subordinació de les dones i altres grups socials no privilegiats, i l'explotació de la natura. L'ecofeminisme argumenta que els principis de dominació i de poder que generen les relacions de desigualtat de gènere i d'injustícia global són els mateixos que desencadenen l'explotació de la natura i la resta d'éssers vius. [termcat]
- INTERDEPENDÈNCIA I ECODEPENDÈNCIA: Les persones som éssers ecodpendents, depenem del planeta i la natura per a sobreviure i obtenir recursos, i éssers interdependents, és a dir que necessitem a les altres persones des de que naixem fins que morim ja sigui per la pròpia supervivència com per la vida en comú. Les tasques de cures tant de les persones com de la natura i el territori, generalment, estan associades a les dones i són tasques invisibilitzades i de poc valor pel nostre sistema econòmic. Per això, es reivindica una valorització i el repartiment de les tasques més just i comunitari.
- JUSTÍCIA GLOBAL: La Justícia Global lluita pels Drets de totes les persones, els pobles, els col·lectius i identitats diverses, fins i tot de lluita pels altres éssers vius i té en compte el reconeixement històric dels que van existir. L'enfocament és internacionalista, intergeneracional, ecologista i reconeixedor de la diversitat sexual i cultural. A més de la idea de justícia, compta amb principis com la interdependència i la responsabilitat, la vida en comú i l'equilibri de sabers. El gran repte i objectiu és transformar les injustícies globals per construir un món just.
- TRANSICIÓ ECOSOCIAL: La situació d'emergència ecològica, climàtica i social que estem vivint fa necessària la transició ecosocial cap a un model socio-econòmic i territorial sostenible. El paradigma de creixement il·limitat del sistema socio-econòmic actual no només és insostenible, sinó que s'ha demostrat incapaç de preservar la salut de la natura i de les persones. La transició ha d'anar cap a un model que aconseguixi aturar la degradació del planeta, erradiqui la pobresa, combati la desigualtat social i situï la sostenibilitat de la vida com a objectiu prioritari.

GUIA DIDÀCTICA DE LES SESSIONS

- A1: Coneixements previs i aclariment de conceptes
- A2: Complexitat de l'actualitat global. Crisis i emergències.
- A3: Exemples d'aportacions de l'activisme climàtic i maneres de viure.
- A4: Imaginem "Sabadell del futur" I
- A5: Imaginem "Sabadell del futur" II
- A6: Mesures de transició.
- A7: Qui és referent per nosaltres?
- A8: Activistes pel clima.
- A9: Models de vida.
- A10: Pensem el Servei!
- S1-S8: Passem a l'acció!
- Evaluació

A1: CONEIXEMENTS PREVIS I ACLARIMENT DE CONCEPTES

Objectius:

- Reflexionar sobre el coneixement que tenim en relació a l'Emergència Climàtica i diferents conceptes vinculats.
- Potenciar el paper de la transformació social i animar el jovent en la lluita contra l'Emergència Climàtica.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Què és el Canvi Climàtic? (20')

Preguntem en veu alta a tot el grup-classe què saben del Canvi Climàtic? En què consisteix el fenomen de l'Escalfament Global? Quines en són les causes? I les conseqüències?

Aclarim el concepte a partir d'un esquema dibuixat a la pissarra o projectant una imatge o vídeo que ho pugui aclarir.

Quan tot el grup ja ho té clar, proposem una dinàmica de teatre-imatge. Entre tot el grup, han de crear una imatge que expliqui el Canvi Climàtic (en aquesta imatge es pot representar, per exemple, l'Efecte Hivernacle, les activitats humanes que el causen o les conseqüències per a les persones i el planeta).

Exemple de imatge creada per un grup de joves de 4t d'ESO d'un institut de Terrassa, representant el Canvi Climàtic.

2. Conceptes clau, dinàmica Mar i cel. (25')

Per aprofundir en el tema i conèixer les opinions i posicionament de l'alumnat, proposem la dinàmica de "Mar i Cel". L'alumnat es col·locarà en fila al centre de l'aula. Llegirem una frase afirmativa en veu alta i cada alumne individualment pensarà si està d'acord amb la frase o no.

Demanarem que facin un pas a la dreta si estan d'acord i un a l'esquerra en el cas que estiguin en desacord. Anirem repetint la dinàmica amb totes les frases. És important que després de cadascuna de les frases es preguntí el per què del seu posicionament per tal de crear una mica de debat a l'aula.

- 1) **Es parla d'Emergència Climàtica perquè el 2021 la temperatura de la Terra va augmentar considerablement.**

FALS. Fa anys que la temperatura de la Terra està augmentant i que genera molts impactes ambientals i socials (la temperatura mitjana global ha pujat 1 °C entre 1880-2018, caldria que no pugés més enllà d'1,5 °C ja que sinó ja no hi haurà marxa enrere. Potser es parla d'emergència perquè ens acostem més als límits i al col·lapse? O perquè els impactes s'estan notant més als països del nord global?

- 2) **El Canvi Climàtic afecta tant a fenòmens climàtics (sequeres, inundacions...) com a la flora i la fauna.**

CERT. La temperatura i el clima regulen la vida i per tant els ecosistemes i el seu equilibri. Un dels grans problemes associats és la pèrdua de biodiversitat (si l'escalfament global continua com fins ara, es calcula que fins el 35% de les espècies terrestres es poden extingir abans del 2050). A més, genera greus impactes socials (migracions i refugiats/des climàtiques, pèrdua de formes de subsistència, desastres naturals que afecten zones poblades...)

- 3) **Els recursos naturals com el petroli i el carbó s'estan esgotant.**

CERT. Però els recursos renovables també s'estan explotant per sobre de les taxes de regeneració (per exemple l'aigua dolça dels rius o aqüífers, s'estima que l'extensió de zones humides s'ha reduït a la meitat des del 1900). Els recursos i materials són finits, el planeta té límits.

- 4) **Els conflictes armats actuals tenen relació amb els recursos naturals.**

CERT. Països amb conflictes com Veneçuela, Iran, Iraq, Síria són productors de petroli. I altres del centre i sud d'Àfrica, com RDCongo, Zàmbia, Zaire, Zimbabwe o Guinea tenen minerals (plata, cobalt, tàntal, urani, or, coure, bauxita, plom o zinc, entre d'altres), que s'utilitzen per la fabricació de productes tecnològics i electrònics.

- 5) **Els problemes ambientals actuals poden ser solucionats amb la tecnologia (cotxes elèctrics, energies renovables, robots, digitalització, mòbils i aplicacions...)**

FALS. Per la fabricació de tecnologia i electrònica es consumeix molta energia i també materials, minerals, que són finits i amb taxes de renovació més altes que el nivell d'extracció actual, degut al consum irracional que en fem. A més, les solucions tecnològiques a mans de multinacionals suposaran una concentració encara més gran del poder, una desigualtat més gran entre privilegiats i desposseïts.

- 6) **Abans de la Greta Thunberg no hi havia dones liderant en la lluita contra el Canvi Climàtic.**

FALS. Moltes dones han liderat lluites ecologistes als països del sud global, mentre els homes acceptaven treballar per les indústries extractives, elles defensaven la terra i el sosteniment de la vida (feminismes comunitaris).

3. Propostes. (15')

Per acabar amb un discurs propositiu, demanem a l'alumnat que individualment, per parelles o grups petits pensin accions que es poden fer per a disminuir el problema del Canvi Climàtic. Les poden escriure en *post-it's* o compartir en veu alta amb tot el grup. Es pot fer un recull

de les propostes i separar-les segons si són accions individuals, col·lectives o dels governs i institucions.

Algunes idees podrien ser (inspirades en el llibre *CANVI CLIMÀTIC*, de Yayo Herrero López, María González Reyes, Berta Páramo Pino):

- *Portar una dieta basada en vegetals ecològics i de proximitat.*
- *Consumir el necessari i pensar si el que consumim suposa explotació de persones o del planeta.*
- *No consumir plàstics i altres envasos d'un sol ús.*
- *Caminar, anar amb bicicleta o utilitzar el transport públic. Evitar viatges amb avió.*
- *Anar amb compte amb l'ús de l'aigua i el consum energètic.*
- *Participar d'horts urbans, utilitzar espais públics i convertir-los en espais verds.*
- *Parlar amb la gent que ens envolta per a formar associacions ecologistes a l'escola, a l'institut, al barri, a l'entorn laboral...*
- *Informar-se dels moviments ecologistes i participar de manifestacions, vagues o altres accions.*
- *Participar en una cooperativa de consum agroecològic.*
- *Canviar lleis per a protegir l'aigua, la terra fèrtil, l'energia, els boscos, els oceans...*
- *Establir lleis que permetin reduir l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.*
- *Abordar un pla que canviï l'economia i que només es produeixi el que les persones necessiten sense que s'esgoti o es destrueixi la natura.*
- *Canviar les polítiques que regulen la producció d'aliments (ecològica i de proximitat).*
- *Legislar per a convertir les ciutats en llocs més sans i ecològics.*
- *Aturar l'abandonament del camp.*
- *Posar en marxa plans d'investigació tecnocientífica que resolgui de manera justa els problemes que es deriven del canvi climàtic.*
- *Explicar a la població la veritat sobre el canvi climàtic.*
- *Col·laborar amb altres governs per a que es deixi d'explotar els recursos dels més empobrits en benefici dels enriquits.*

Material:

- Post-it's o similar

A2: COMPLEXITAT DE L'ACTUALITAT GLOBAL. CRISIS I EMERGÈNCIES

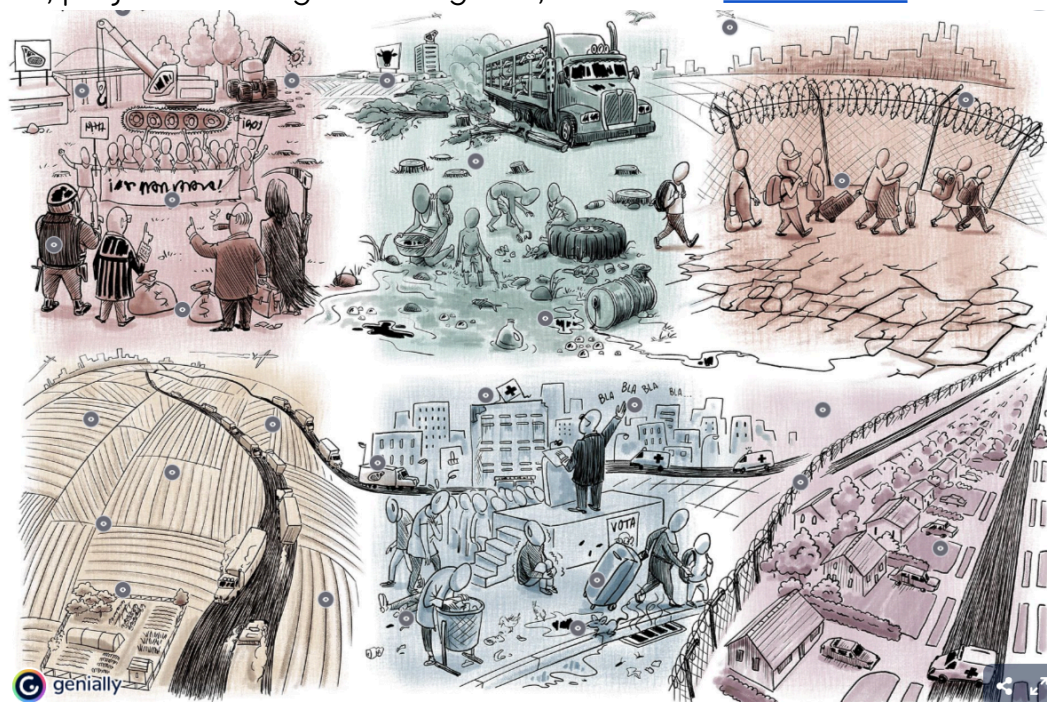
Objectius:

- Aprendre sobre la transversalitat i complexitat del Canvi Climàtic.
- Identificar les vinculacions entre Emergència Climàtica i altres crisis planetàries actuals.
- Interioritzar una mirada de Justícia Global.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Idees prèvies. (10')

Per tal d'introduir les diferents problemàtiques i crisis que existeixen al món, projectem la següent infografia, extreta del [Portal Paulo](#) :

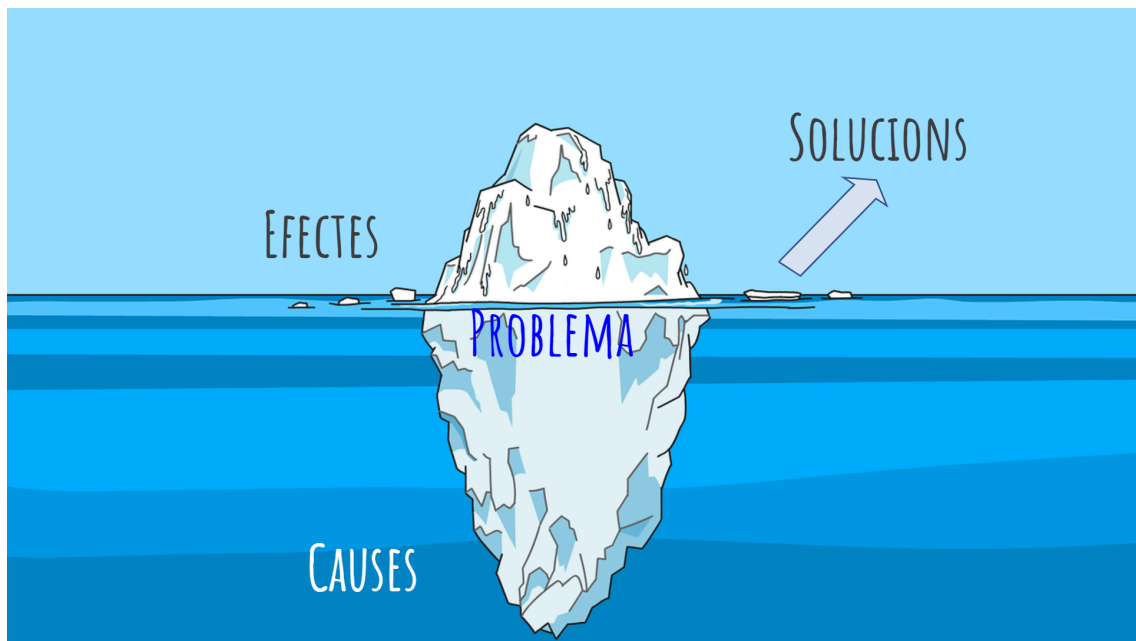

Infografia sobre problemàtiques globals.

Demaneu a l'alumnat que comparteixi amb el grup les diferents problemàtiques globals que es veuen a la infografia i intentem agrupar-les per temàtiques (salut, energia, alimentació, contaminació...).

2. Grups d'experts. (30')

Dividim el grup en grups més petits. Cada grup s'haurà de llegir un article relacionat amb alguna de les crisis globals, de manera que cada grup serà expert en una temàtica. Després hauran de plasmar la informació que han llegit en un pòster per a poder-ho explicar a la resta, intentant identificar el problema del que parla, les causes, els efectes i les solucions. És bona idea presentar-ho en forma d'iceberg.

Esquema Iceberg per a resumir cada problemàtica.

- Crisi refugiades climàtiques
<https://www.ccma.cat/324/desplacats-climatics-forcats-a-marxar-de-cas-o-sense-ajuts-ni-estatus-de-refugiats/noticia/3128532/>
- Crisi al medi ambient
<https://es.greenpeace.org/ca/trabajamos-en/cambio-climatico/asi-afecta-el-cambio-climatico/efectos-del-cambio-climatico-en-el-medio-ambiente/>
- Crisi alimentària
<https://elpais.com/planeta-futuro/2022-06-03/ya-estamos-frente-a-la-crisis-mundial-del-hambre.html>
- Crisi energètica: pujada de preus, pobresa energètica
<https://fundacionrenovables.org/notas/las-soluciones-a-la-crisis-energetica-actual-pasan-por-entender-que-la-energia-es-un-derecho/>
- Crisi tecnològica
<https://www.elsaltodiario.com/escasez-de-recursos/entrevista-minerales-materias-primas-escasez-alicia-valero-estamos-cerca-alcanzar-limites-geologicos-planeta>
- Crisi salut i sistema sanitari
<https://www.elcritic.cat/entrevistes/gemma-tarafa-la-covid-19-es-una-crisis-sanitaria-social-i-de-salut-mental-sense-precedents-100029>
- Crisi de cures
<https://www.asociacionpaisaje.org/crisis-de-los-cuidados/>

3. Quins reptes tenim? (20')

Transformem els problemes en reptes, aquells que com a societat ens cal afrontar per un món just i sostenible. Cada grup pot treballar amb la seva problemàtica o es pot fer de manera conjunta amb tot el grup.

Per exemple: de la problemàtica social que pot ser la migració i les refugiades climàtiques → el repte és crear una societat acollidora, inclusiva, intercultural i antiracista.

Pot ser un recurs de suport el mapa de reptes relacionats del [projecte Interdependents](#) .

Material:

- Fulls dinA3, cartolines o paper d'embalar per plasmar els icebergs, tot i que també els poden omplir digitalment.

A3: EXEMPLES D'APORTACIONS DE L'ACTIVISME CLIMÀTIC I MANERES DE VIURE

Objectius:

- Identificar les causes de l'Emergència Climàtica i reflexionar sobre les accions necessàries per a atendre-la.
- Conèixer l'impacte del Canvi Climàtic al nostre territori.
- Reflexionar sobre el rol que exercim en el nostre dia a dia per a contribuir a millorar o empitjorar la situació.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Visionat d'un documental. (40')

Mirem el documental:

[30 minuts. Emergència climàtica: el crit de la terra](#) (35')

Segons el temps de que es disposi, hi ha diferents opcions de documentals per veure:

- *Demain* (Mañana). Pel·lícula francesa doblada i que es pot comprar a [youtube](https://www.youtube.com/watch?v=KL1CdY-i2Gk). <https://www.youtube.com/watch?v=KL1CdY-i2Gk> (1h 55')
- *Antes que sea tarde* (Before the flood). De National Geographic i Leonardo DiCaprio, doblada en español. (1h 35') <https://www.youtube.com/watch?v=8UqBuUSn3hY>

2. Reflexió individual. (5')

Preguntes de reflexió per pensar-hi de manera individual. Es poden facilitar a l'inici de la sessió, així l'alumnat hi pot anar pensant mentres es veu el documental.

- Quines són les idees principals del documental?
- Què és el que més t'ha sorprès o impactat?
- Com t'afecta el que explica el documental? Et genera alguna emoció concreta?
- Com està canviant el clima? D'on provenen la majoria d'emissions de CO₂?
- Quina és la previsió de l'Escalfament Global?
- Quines propostes apareixen en el vídeo per a frenar l'augment de la temperatura del planeta i per a afrontar els reptes globals que vam treballar a la sessió anterior?
- Aquestes iniciatives, tenen en compte la Justícia Global?

3. Debat en moviment. (15')

Es tracta de fer un debat amb tot el grup a partir de les reflexions individuals que hagin fet. El debat en moviment és una dinàmica en que el debat es fa drets i dretes i quan estem d'acord amb l'argument que s'està exposant ens apropem a la persona que parla i si hi estem en desacord ens n'allunyem (cal apartar taules i cadires prèviament).

D'aquesta manera forcem als joves a estar atents i atentes i a moure's per l'espai.

Per iniciar el debat o per generar contravèrsies es poden llençar algunes preguntes com:

- ❖ Quines propostes més se us ocorren a vosaltres? Coneixeu algun projecte o experiència que faci front a l'Emergència Climàtica i als reptes globals?
- ❖ Quines de les propostes i projectes son col·lectius i quins individuals? Per què?
- ❖ Aquestes iniciatives, fan front a causes, a conseqüències o plantegen solucions?
- ❖ Com us imagineu que serà el futur?
- ❖ La llibertat individual ha d'anar per damunt de les necessitats col·lectives?

Material:

- Projector i so per poder veure el documental en línia.

A4: IMAGINEM LA SABADELL DEL FUTUR I

Objectius:

- Conèixer els aspectes clau que identifiquen una ciutat adaptada al Canvi Climàtic.
- Analitzar l'entorn proper i avaluar el seu grau d'adaptació al Canvi Climàtic.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Planificació anàlisi de l'entorn. (20')

En aquesta sessió, s'analitzarà l'entorn (barri) del centre educatiu, per tal d'avaluar les seves característiques en relació al Canvi Climàtic. Abans de realitzar l'anàlisi, el grup ha de consensuar els aspectes en que es fixaran, tenint en compte les crisis que hauran treballat a la sessió A2. Proposarem fer una pluja d'idees en veu alta i elaborar una llista final amb els aspectes a analitzar.

Alguns exemples d'aspectes a analitzar serien:

- Energia: fonts d'energia (presència de plaques solars o altres), mesures de reducció de consum (senyors de presència de persones, cartells informatius...)
- Vida comunitària i benestar: adaptacions per a les persones amb diversitat funcional (baranes, rampes, senyalització auditiva...), espais de trobada, espais de joc, ombres, il·luminació i espais segurs, fonts d'aigua públiques, lavabos públics, equipaments públics (biblioteques, teatres, centres culturals)...
- Biodiversitat i refugis climàtics: presència d'espais verds, d'espècies autòctones, caixes niu i hotels d'insectes...
- Alimentació: presència d'horts urbans, petits comerços d'alimentació, grans supermercats, venda d'aliments de proximitat i de temporada, producció artesanal...
- Mobilitat: carrils bici, espai que ocupen els aparcaments de cotxes i motos, carrers peatonals, presència de transport públic, aparcaments de bicicletes i patinets...

2. Observació de l'entorn. (40')

Sortirem al carrer per a observar tot allò que hem decidit a l'aula. Ens podem repartir en grups i que cada grup observi uns aspectes concrets o una zona, fer una observació individual, per parelles... Després tornarem a l'aula i posarem en comú tot allò observat i hi reflexionarem. Si no és possible sortir fora del centre durant l'hora de la sessió, es pot suggerir que facin l'observació de camí a casa o a l'institut. També es pot provar de realitzar l'observació virtualment.

Material:

- Fulls, carpeta i bolígraf (per grup o individual per sortir a fer l'observació)

A5: IMAGINEM LA SABADELL DEL FUTUR II

Objectius:

- Identificar les característiques de les imatges de futur que ens arriben actualment.
- Desenvolupar la capacitat d'imaginar futurs justos i desitjables.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Imatges del futur. (10')

Farem una activitat prèvia i introductòria per a reflexionar sobre quines imatges del futur circulen en el nostre entorn. Segons el temps i el grup, podem dinamitzar una conversa grupal per a parlar-ne o proposar que en petits grups creïn un collage amb retalls de diaris i revistes. Podem ajudar preguntant com són les pel·lícules i sèries que parlen del futur, què ens diuen els mitjans de comunicació, la publicitat... son futuristes? Son catastrofistes? Son realistes? Son distòpics?

2. Elaboració portada de diari. (35')

Aquesta és l'activitat principal de la sessió. L'alumnat ja comença a introduir-se en el món periodístic, els demanarem que en grups petits (parelles, trios o de quatre) elaborin una portada del *Diari de Sabadell* del 2040 amb titulars de notícies de diverses seccions. D'aquesta manera, l'alumnat farà l'exercici d'imaginar com serà la ciutat d'aquí a 20 anys. És important que els recordem l'estudi que han fet a la sessió anterior (A4) on han analitzat la ciutat en el present des d'un punt de vista de sostenibilitat i cures que els demanem que imaginin el futur seguint els criteris de justícia, de "planeta finit" (té límits i els recursos s'esgoten) i de realisme.

Quan dinamitzem aquesta activitat els hem d'animar a ser creatius, els podem proposar que canviïn, fins i tot, els noms de les seccions del diari, o que en creïn de noves que ara no existeixen si ho creuen

important. Per exemple, crear una secció d'*Infància i joventut*, substituir el nom de *Política* per *Àgora* o *Societat* per *Comunitat*.

Opcionalment també podem proposar que dissenyin una imatge, dibuix o fotografia per a posar a la portada del diari. Per exemple, la pàgina web de *Midjourney AI tool* pot generar imatges a partir de paraules i d'aquesta manera crear imatges del futur que no són fotografies reals.

3. Posada en comú. (15')

Un cop acabades les portades, les podem penjar a les parets de l'aula a mode d'exposició perquè l'alumnat vagi passejant i llegint la de la resta de grups.

Per a finalitzar la sessió farem una reflexió en veu alta sobre el que hem treballat. Els futurs que ens mostren són reals? Com són de diferents en relació al que ens imaginem nosaltres? Aquests futurs que ens imaginem, canvien molt del present? De quina manera? Ens imaginem a nosaltres vivint en aquests futurs? Ens fa por?

Material:

- Cartolines
- Retalls de revistes i diaris
- Plantilles de la portada del *Diari de Sabadell* (una per grup)

A6: PROPOSEM MESURES DE TRANSICIÓ

Objectius:

- Reflexionar sobre les accions necessàries per fer front als reptes globals.
- Proposar accions de transformació local i del seu entorn proper.
- Interioritzar la necessitat d'un canvi de model en termes de Justícia Global.
- Exercitar la presa de decisions col·lectiva, així com la representativitat.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Pensem les mesures de transició. (30')

A partir dels titulars de les diferents seccions del diari redactades a la sessió anterior, les diferents regidories d'un partit polític imaginari (Sabadell del Futur) presenta el seu programa electoral amb les mesures de transició necessàries per aconseguir els titulars de les portades del diari. Partint de l'anàlisi de la realitat del barri i amb l'horitzó del futur desitjable que van imaginar, han de pensar aquestes mesures.

2. Míting electoral. (30')

Se celebra un míting electoral del partit i cada regidoria ha d'explicar el programa. És a dir, que han de fer un *speech* d'1 minut o 2 cada grup, pot fer-ho un o una representant o més d'un, segons valori cada grup, presentant les propostes (mesures de transició).

Si volem explicar i treballar com funciona un Ple Municipal es pot plantejar com un debat al Ple i establir rols de Regidories, Alcaldia i Secretaria.

Si passada una estona, als grups els costa pensar propostes, algunes idees podrien ser:

Energia

- Obligar a totes les persones a tenir aparells eficients.
- Contractar l'enllumenat públic i d'equipaments municipals a empreses i cooperatives.
- Instal·lació d'enllumenat públic de baix consum.
- Facilitar la instal·lació de plaques solars.

Vida comunitària i benestar

- Incloure la perspectiva feminista en el disseny urbanístic.
- Instal·lació d'elements que acompanyin la vida quotidiana com fonts d'aigua o lavabos públics, espais de cura i de descans.
- Garantir l'accessibilitat universal. Tots els espais han de ser accessibles per a tothom, tant per a les persones amb diversitat funcional com per a qui porta caminador, bastó, cotxet o acompanya gent gran.
- Espais i equipaments culturals oberts i gratuïts (teatre, biblioteca...).
- Utilitzar els espais exteriors i equipaments com a aules escolars.

Biodiversitat i refugis climàtics

- Arbres i plantes aromàtiques a tots els carrers.
- Espais verds naturalitzats.
- Instal·lació d'hotels d'insectes.

→ Facilitar els horts urbans en espais públics.

Alimentació

- Imposar impostos a tots els productes càrnics.
- Prohibir aliments que provinguin de més de 500 quilòmetres de distància.
- Crear un cinturó productiu al voltant del municipi.
- Apostar per la producció ecològica.
- Rebaixar impostos al comerç local per afavorir-lo.

Mobilitat

- Ampliar i millorar la xarxa de transport públic garantint les necessitats de totes.
- Restringir l'ús de vehicles privats a les ciutats.
- Bona senyalització (inclusiva i per generar seguretat) pensada per vianants i bicicletes.
- Fer aparcaments de bicis i patinets.

Model de consum:

- Identificar els mòbils per persona i imposar impostos per comprar un segon mòbil en un termini de dos anys.
- Augmentar els impostos de roba que no sigui d'ús bàsic (roba de temporada o que provingui de més de 500 quilòmetres).

Material:

- Portades de Diari de la sessió anterior
- Si s'escau, un ordinador per grup per buscar informació

A7: QUI ÉS REFERENT PER NOSALTRES?

Objectius:

- Identificar el llenguatge artístic com un llenguatge transformador davant l'Emergència Climàtica.
- Reflexionar sobre els propis referents.

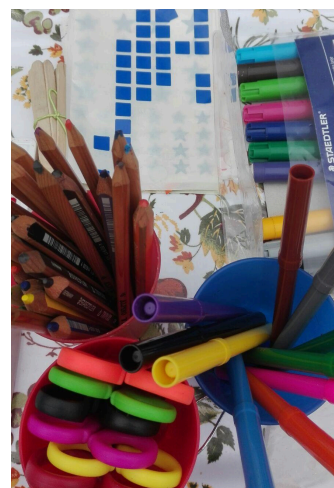
Desenvolupament de l'activitat:

1. Reflexió individual sobre el propis referents. (10')

En silenci i amb els ulls tancats, demanem a l'alumnat que pensi en qui son els seus referents. Per crear un ambient més introspectiu podem posar música relaxada. Algunes preguntes que ens poden ajudar a guiar la reflexió son: Com son els teus referents? T'hi assembles? Vols ser com ells/es? Per què? Què fan o han fet per a que els consideris referents? Son persones que coneixes personalment? Persones famoses? Quines característiques tenen? Són homes? Dones? Tenen el mateix gènere que tu?

2. Retrat robot en grups. (30')

En grups de 4 o 5 persones han de posar en comú les característiques dels seus referents. Amb tot el grup han de fer manualitats per crear el seu referent "ideal". Aquesta pot ser, dibuixant una silueta en un paper d'embalar o fent un ninot que pot ser amb plastilina o amb globus. Amb cartolina, retoladors i altres hi poden anar afegint elements i paraules clau que ajudin a explicar les característiques, valors i perfil del seu *referent ideal*.

3. Posada en comú. (20')

Cada grup presenta el seu referent ideal a la resta. Intentem veure si hi ha elements en comú i si per l'alumnat és més important el perfil, allò que fan o els valors que representen aquests referents.

Algunes preguntes que ens poden ajudar a plantejar un debat més profund podrien ser:

- Què és l'èxit?
- Què determina que una veu sigui escoltada o silenciada?
- Creieu que el procés de colonització i la desigualtat de gènere influeixen en els referents?

Material:

- Equip de so per reproduir música.
- Cartolines, tisores, retoladors, gomets...
- Globus, plastilina o paper d'embalar, en funció de la manualitat que escollim.

A8: ACTIVISTES PEL CLIMA

Objectius:

- Ampliar l'imaginari de referents diversos en la defensa del clima.
- Investigar i valorar les aportacions de joves d'arreu en la lluita contra el Canvi Climàtic.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Representacions teatrals. (40')

A partir d'una dinàmica de teatre, coneixem la història de diferents activistes climàtiques. Es dividirà la classe en diferents grups més petits, a cada grup li repartirem la història d'una d'aquestes persones activistes. Entre tot el grup petit s'hauran de preparar una representació teatral senzilla per a mostrar a la resta de l'alumnat. Cada alumne haurà d'anar recollint informació del perfil de cada activista a partir de actuacions teatrals (nom de la persona representada, edat, gènere, nacionalitat i motiu de l'activisme).

- Autumn Peltier:** la guerrera de l'aigua: és una jove d'una comunitat indígena de Canadà, va néixer el 2004. La seva lluita per a protegir l'aigua va començar als 8 anys quan va formar part d'una cerimònia per l'aigua. Durant aquest esdeveniment va anar al lavabo i va veure un cartell que advertia de no beure aigua, ja que s'havia de bullir abans per a poder ser consumida. La situació la va deixar molt confusa i la curiositat la va portar a una comunitat del nord d'Ontario anomenada *Attawapiskat First Nation*, uns joves de la comunitat li van explicar que els seus avis havien de caminar 2 km diaris per aconseguir aigua per a la comunitat sencera. Així va començar el seu activisme: ha recorregut les costes de cinc grans llacs de Canadà amb la seva tia àvia i ha creat blogs i vídeos per a generar consciència al seu país i al món. Al 2018 la van convidar a l'Assemblea General de les Nacions Unides al Dia Mundial de l'Aigua on va fer un discurs sobre l'aigua i la mare Terra. Actualment és Comissionada en cap de l'Aigua d'una organització política indígena a Ontario.
- Berta Zuñiga Cáceres:** Va néixer a Hondures el 1990. Actualment és la coordinadora general del Consejo Cívico de Organizaciones Populares e Indígenas de Honduras (COPINH), un organisme per a la defensa del medi ambient i dels Drets dels indígenes. Ha fet activisme contra hidroelèctriques i també ha denunciat les irregularitats en el judici per l'assassinat de la seva mare, Berta Cáceres (que van matar per defensar la seva terra i rius contra les empreses hidroelèctriques). Des de petita ja coneixia els perills de l'activisme al seu país, ja que acompanyava a la seva mare a les protestes.
- John Paul Jose:** va néixer a l'Índia el 1998. És un activista que viu a una regió costanera de l'Índia, molt perjudicada pel Canvi Climàtic. Va créixer en un entorn rural, la seva família es dedicava

a l'agricultura i des de sempre li ha agradat molt observar la natura. Quan es va traslladar a la ciutat per a estudiar, es va adonar de la desconexió de les ciutats amb la natura i va començar a ser voluntari d'ONG's que planten arbres a la ciutats i protegeixen zones verdes urbanes. Durant unes vacances que va tornar al seu poble, es va adonar de la destrucció ecològica que estava patint. Posteriorment, es va apuntar a participar a les "vagues pel clima". Actualment participa del grup de les Nacions Unides per a la infància i la joventut i a altres convencions de l'Índia.

- D. **Hilda Flavia Nakabuye:** va néixer el 1997 a Uganda. És una activista pels drets ambientals i climàtics, que va fundar el moviment Fridays for Future a Uganda. Ha incorporat la lluita per la igualtat de gènere i la diversitat racial en el moviment del Canvi Climàtic. Una de les seves preocupacions ambientals és salvar el llac Victòria que connecta Uganda amb els països veïns. Visita escoles i comunitats per a empoderar a més dones perquè s'uneixin a la seva lluita. Nakabuye va parlar a la COP25 (Convenció del clima de les Nacions Unides a Madrid) reivindicant la presència de joves del Sud Global en aquestes conferències, ja que són les persones que pateixen més els efectes del Canvi Climàtic.
- E. **Francia Márquez:** va néixer a Colòmbia el 1981. L'any 2014, la líder afrodescendent, va organitzar una marxa amb 80 dones més fins a Bogotá per reivindicar els seus drets i en contra de la mineria il·legal d'or. Van caminar 350 km durant 10 dies explicant la seva lluita per allà on passaven. Finalment, van aconseguir que el Govern colombià tornés les seves terres a la comunitat i prohibís la mineria il·legal de la zona del Cauca. Francia Márquez, ha estat amenaçada de mort, però la seva lluita continua. L'any 2018 li van donar el Premi Goldman atorgat a activistes comunitaris en defensa del medi ambient i el 2022 l'han nomenat vicepresidenta de la República de Colòmbia (la segona dona en ser vicepresidenta i la primera d'origen afrodescendent).
- F. **Lucas Barrero:** va néixer a Huelva el 1997. És estudiant de biologia i ciències ambientals, en el seu treball de final de grau ha estudiat l'evolució de les emissions de gasos d'Efecte Hivernacle durant la pandèmia de la Covid-19 i les seves implicacions en la crisi ecosocial. El 2019, juntament amb 4 amics, va fundar el moviment de Fridays For Future a Espanya i des de llavors ha estat al Parlament Europeu a Estrasburg i ha vist com el moviment s'ha estès per tot l'Estat. Ha publicat el llibre *El mundo que nos dejáis* perquè el discurs ambiental arribi a la societat i sigui aquesta la que lideri la transició ecològica a la que ens enfrontarem en el propers anys.
- G. **Izzi Raj-Seppings:** va néixer a Austràlia el 2007. L'any 2019, amb 13 anys, es va convertir en una de les activistes més conegudes d'Austràlia, el seu enfrontament amb la policia en una manifestació a Sidney davant la casa del primer ministre, després

d'uns incendis forestal molt devastadors, va ser notícia a nivell mundial. Amb 8 adolescents més, va posar una demanda contra el seu govern argumentant que l'expansió d'una mina de carbó a Austràlia contribuiria al Canvi Climàtic i posaria en perill el seu futur, i ha liderat protestes "School Strike 4 Climate" amb milers de joves.

2. Posada en comú. (20')

Una vegada fetes totes les representacions, comentem les històries dels joves activistes i analitzem les característiques dels perfils, què tenen en comú i què no, si l'alumnat els coneixia, si els desperten curiositat, etc. És important destacar aquells aspectes referents a l'origen, gènere i nivell d'estudis per incorporar la perspectiva de Justícia Global.

És també el moment d'evidenciar que hi ha més dones activistes per la defensa del planeta, i preguntar a l'alumnat per què creuen què passa i per què les dones han defensat històricament la terra i els recursos naturals, donant la possibilitat de compartir la definició d'ecofeminisme.

Material:

- Històries dels joves activistes en paper per als diferents grups.

A9: MODELS DE VIDA

Objectius:

- Ampliar l'imaginari de referents diversos en la defensa del planeta i la construcció d'alternatives.
- Conèixer projectes de proximitat que representen models de vida alternatius.
- Reflexionar sobre els projectes de vida propis i dels altres.
- Posar en pràctica la capacitat de síntesi.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Visionar entrevistes. (10')

Cada alumne/a haurà de veure un dels vídeo-reportatges per conèixer un projecte de vida diferent. Distribuïm a l'alumnat amb grups de 5 i una persona de cada grup escolta alguna de les cinc històries (històries A, B, C, D i E), cadascú n'ha de veure només una. L'alumnat pot complementar informació visitant les pàgines webs dels projectes i/o les seves xarxes socials.

- La Rural: Producció i distribució agroecològica a Collserola, Ateneu Rural i habitatge cooperatiu.
[Vídeo on expliquen el projecte, motivacions i valors](#) (3 min)
- Turó de les 9 cabres: Ramaderia, producció de carn i elaboració de formatges a Sant Llorenç del Munt.
[Vídeo explicatiu del projecte](#) (4 min)
Es pot complementar la informació amb la visualització d'aquest [altre vídeo](#).
- Casa Bigodé: Refugi rural al Pallars, espai cooperatiu i centre formador.
[Reportatge: La Marta i la Maria gestionen un refugi de muntanya](#) (5 min)
[Escola d'Oficis de Muntanya a la Vall Fosca per arrelar persones al territori](#) (3min)
- Vall de Can Masdeu: Masia okupada a Collserola/Nou Barris amb horts agroecològics, centre social i projecte de convivència.
[Reportatge Beteve: 20 anys de Can Masdeu](#) (6 min)
- Replantegem: Projectes de millora de l'espai urbà, enverdint-lo.
[Entrevista a una de les seves fundadores](#) (4min)

2. Dinàmica del telèfon amb les quatre històries. (35')

Les 4 persones de cada grup es col·loquen en fila i comencen per la història A: qui l'ha investigat l'explica a la segona persona del grup i aquesta a la tercera, que després l'explicarà a la quarta. Quan s'acaba el temps, l'última persona de cada grup exposa en veu alta les idees més rellevants de la història. I es repeteix la dinàmica amb la història B, de

manera que la persona que ha explicat la història A es col·loca al final de la fila i serà l'última persona a rebre la informació i serà qui la posarà en comú. I així successivament. Limitem el temps de cada ronda entre 3 i 4 minuts amb un cronòmetre, de manera que el temps estigui molt clar per l'alumnat i que els generi certa emoció pel joc. Podem anar anotant a la pizarra les idees que destaquin els grups per a la reflexió posterior.

3. Compartim reflexions en grup. (15')

Animem a l'alumnat a expressar la seva opinió respecte els models i projectes de vida presentats.

Preguntes per a la reflexió:

- Aquests projectes de vida parteixen de necessitats individuals o col·lectives?
- Com fan front a l'Emergència Climàtica?
- Què és el que més us ha agradat?
- Us hi falta alguna cosa? Els hi faríeu alguna crítica?
- Us heu identificat amb alguna història?
- Tiraríeu endavant un projecte de vida així? Us hi imagineu?

Podem donar a conèixer el perfil d'Instagram @trenca.el.gel, tres joves sabadellenques que fan divulgació sobre el Canvi Climàtic. <https://www.instagram.com/trenca.el.gel/>

Material:

- Ordinador o telèfon mòbil i auriculars per cada alumne/a.
- Si s'escau, gomets de quatre colors diferents (per identificar quina història ha d'escoltar cadascú).

A10. DISSENYEM EL SERVEI!

Objectius:

- Aprendre a consensuar criteris comuns sobre els referents climàtics joves.
- Conèixer trucs per a fer una bona entrevista.

Desenvolupament de l'activitat:

1. Dinàmica *Cafè-tertúlia* (45')

Tot el grup decideix alguns aspectes claus per a triar les persones a entrevistar i com comunicar els resultats.

Cafè-tertúlia:

Es distribueix l'aula en diverses taules, segons el nombre total d'alumnes, simulant un bar (podem posar música ambient, fruits secs o galetes per a picar...). A cada taula hi haurà una persona fixe que serà la portaveu i que anirà recollint tota la informació (es poden posar unes estovalles de paper, d'aquesta manera es van apuntant les idees clau a les estovalles a mesura que es van parlant o el portaveu pot anar anotant les conclusions de la conversa en un full). L'alumnat es distribuirà en les diferents taules de la "cafeteria" i es llençarà la primera pregunta perquè estableixin conversa. Un cop passats 5-7 min farem sonar una campana i l'alumnat haurà de canviar de taula i companys/es, excepte la persona portaveu que es quedarà sempre a la mateixa taula. Aleshores llençarem la segona pregunta i repetirem el procés fins que a torni a sonar la campana (5-7 min), l'alumnat es tornarà a canviar de taula i llençarem l'última pregunta.

Per últim, les portaveus de les taules explicaran al grup sencer les conclusions que han tret i acabarem de posar-nos d'acord entre tots i totes.

Preguntes:

- Quin és el perfil d'un referent jove? S'ha de decidir el gènere (només volem dones perquè en general estan més invisibilitzades, homes perquè hi ha menys referents...), edat (pensar fins a quina edat una persona és jove), abast geogràfic (del municipi, de la comarca, de Catalunya, de l'Estat espanyol...). És important tenir en compte que com més ampli sigui el perfil, serà més fàcil trobar referents. L'ideal seria que el criteri compartit fos: persones d'entre 15 a 35 anys a nivell estatal.
- Quin tipus de referent climàtic busquem? S'ha de decidir si un referent pot ser una persona activista (que forma part d'una entitat que lluita contra el Canvi Climàtic), professional (que la seva feina té a veure amb el Canvi Climàtic, ja sigui fent recerca o creant una innovació), el seu model de vida és el màxim respectuosa amb el medi ambient... En aquest cas, com més ampli sigui el criteri millor, però també és important que sigui una mica rigorós: no és referent una persona que ha anat a alguna manifestació pel clima, que va a treballar amb bicicleta o fa servir el transport públic...
- Quina difusió farem dels resultats de les entrevistes? A part de penjar el resum de l'entrevista a la plataforma digital comuna per

a tots els centres que realitzin aquest ApS, hauran de decidir com comunicar els resultats del grup (difusió per xarxes socials, exposició, xerrada...) i a qui li comuniquen (alumnat del centre, comunitat educativa, veïns i veïnes, infants...).

Dinàmica cafè-tertúlia amb un grup de 3r d'ESO de Sant Cugat del Vallès.

2. Decàleg per una bona entrevista (15')

A través d'un decàleg "trucs per una bona entrevista" explicarem a tot el grup alguns aspectes importants a tenir en compte a l'hora de preparar i desenvolupar l'entrevista a la persona referent climàtica. També els hi podem donar la informació següent perquè la puguin repassar durant tot el procés de preparació i desenvolupament de l'entrevista. (informació extreta de <https://www.objectiu.cat/trucs-per-a-una-bona-entrevista/>)

L'entrevista és una tècnica periodística rica, ens permet conèixer molta informació en un format amè i fàcil de llegir. Si tenim l'oportunitat de gravar-la en vídeo és encara més atractiva. Cal, però, que l'entrevistat/da expliqui el que cal, ni més ni menys.

10 TRUCS PER UNA BONA ENTREVISTA:

1. Prepareu bé l'entrevista! Cal que coneixeu la persona i el tema sobre el que és expert/a.
2. Tingueu clar què voleu que respongui.
3. Feu preguntes clares i simples.
4. Busqueu que l'entrevistat/da concreti.
5. Deixeu-vos sorprendre per algunes respostes, que poden dur-vos a on no esperaveu.
6. Intenteu no opinar, podrieu condicionar les respostes de la persona entrevistada.
7. No inclogueu la resposta a les preguntes.
8. Procureu que tot plegat sembli una conversa cordial i no un interrogatori.
9. Una entrevista no hauria d'incloure més de 10 preguntes, amb respostes d'unes 10 frases. Però prepareu més preguntes per tenir-les.
- 10.

1. Si la fem per una plataforma digital, generalment el lector té menys capacitat d'atenció. Prepara més preguntes de les que necessitis, encara que després no les utilitzis
2. I sobretot escolta amb atenció

Podem fer una entrevista en vídeo, radiofònica o escrita (en aquest cas, l'haurem d'enregistrar en directe i després transcriure).

L'entrevista escrita sempre és més controlable que la que fem en vídeo o oral. És més fàcil escurçar un discurs massa llarg, però en canvi correm el risc de perdre'ns determinats elements visuals o del llenguatge col·loquial que fan que el discurs arribi amb més facilitat.

1. Fes una breu introducció de la persona entrevistada, que deixi clar qui és i perquè és interessant
2. Deixa clar que l'entrevista és una conversa. Evita les preguntes de resposta curta, però tampoc les allarguis excessivament: l'expert no ets tu
3. Procura fer un text lleuger, eliminant frases farregoses i afegint punts allà on l'entrevistat s'atura. Evita les frases subordinades tant com puguis
4. Busca un títol impactant: una de les frases de l'entrevistat sol ser efectiu

L'entrevista en vídeo o radiofònica és més atractiva de cara a l'espectador, però elements com la posada en escena o el so són imprescindibles per mantenir l'interès.

1. Planifica bé l'espai: bona il·luminació, evitar elements que distreguin l'atenció
2. Planifica la gravació: busca una càmera o gravadora d'una mínima qualitat
3. Naturalitat, també en l'actitud física
4. Estableix una conversa informal prèvia amb l'entrevistat per trencar el gel. Però no parlis dels temes que sortiran a l'entrevista: corres el risc de trencar-li el discurs. Si això passa, quan s'engegui la càmera o gravadora tindrà la sensació que ja t'ho ha explicat tot.
5. L'entrevista ha de semblar una conversa, però no una conversa entre amics que ningú no pot seguir. La persona entrevistadora ha de saber quin és el seu lloc

Un cop feta l'entrevista, però, arriba el moment més difícil: seleccionar què posem i què no. En cap cas haurem de posar tot el que ens ha dit. Si hem aconseguit establir una conversa cordial amb elements d'interès, hi haurem invertit un mínim de 15-20 minuts: impossible posar-ho tot. I si hem estat menys estona, és molt probable que a l'entrevista li falti interès. Per tant, cal seleccionar. I en això hi haurem d'invertir una bona estona. Segur que tot ens sembla interessant, però cal prioritzar i decidir una línia argumental. En aquest moment serà quan agraireu les frases curtes i la concreció, especialment si l'entrevista és en vídeo.

Ah! I encara un truc de regal: un moment de distensió enriqueix qualsevol entrevista i humanitza el personatge, per expert que sigui: anècdotes, acudits o moments divertits sempre són aprofitables. No els evitis!

Material:

- Estovalles de paper o fulls

- Altaveu (si posem música d'ambient)
- Fruits secs o galetes (per ambientar)

S1 - S8: PASSEM A L'ACCIÓ!

Objectius:

- Investigar i valorar les aportacions de joves a la lluita contra el Canvi Climàtic.
- Aprendre a fer una entrevista amb diferents formats audiovisuals.
- Visibilitzar els continguts de manera organitzada, clara i atractiva.

Desenvolupament de l'activitat:

L'alumnat s'organitzarà en grups petits, parelles, grups de 3 o de 4 per buscar, contactar i entrevistar un referent. Al llarg d'aquestes sessions, es realitzarà la cerca de referents, recollida d'informació, síntesi i edició per bolcar en una web-blog, una plataforma conjunta o elaborar pòsters digitals o físics per poder fer una exposició. A més, es planificaran i elaboraran les accions de difusió d'aquests nous referents a escoles de primària properes, a altres cursos del centre i/o a les famílies. Aquestes tasques s'haurien de realitzar en unes 8 sessions d'una hora de durada cada una.

En cas que l'alumnat no trobi referents o no sàpiga com buscar-los, es proposen una llista de joves activistes i professionals sobre diferents àmbits i amb diferents perfils a l'aportat recursos.

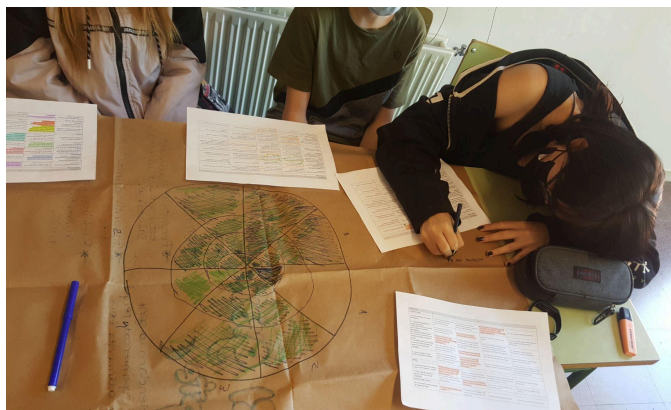
Material:

- Ordinador per grup o per alumne/a

PROPOSTA D' AVALUACIÓ DEL PROJECTE:

Com a elements d'avaluació del procés d'aprenentatge es proposa realitzar un qüestionari sobre els continguts treballats a les sessions d'Aprenentatge a través de l'aplicació *Kahoot* o semblant, que permet avaluar els coneixements de manera grupal i en forma de joc. En finalitzar el Servei, es pot avaluar el treball en equip mitjançant un diari i una rúbrica en què cada alumne/a coavalua els seus companys/es de grup de treball (a elecció dels docents). Després de cada sessió es proposa fer una mica d'avaluació informal per recollir el *feedback* de l'alumnat.

Com a avaluació final és bo fer una sessió específica on s'avaluarà tot el projecte d'ApS. Es recomana fer primer una autoavaluació per avaluar el nivell de motivació davant del projecte, l'actitud i el desenvolupament del treball en equip, valorant-ho de manera individual. Una diana d'avaluació és un bon instrument per avaluar en grups petits i finalment posar-ho en comú amb tot el grup, en aquest cas s'avaluarien els aprenentatges de l'alumnat, el Servei realitzat i així com les dinàmiques i el funcionament de les sessions.

Exemple de diana d'avaluació realitzada en petits grups.

RECURSOS

Per desenvolupar les activitats...

- Article científic per diferenciar els conceptes: [Hi ha un forat en la capa d'ozó del teu canvi climàtic?](#)
- Programa QuèQuiCOM: [L'escalfament global a fons](#) (mint 12:32)
- [Entrevista a Yayo Herrero sobre ecofeminisme](#)
- Article i informe: [Ciutats amb perspectiva de gènere o com feminitzar l'urbanisme](#)
- Article [La otra cara del fenómeno Greta Thunberg](#)
- Informe Ecologistes en Acció: [Alternatives reals davant la crisi ecològica i l'esgotament dels minerals fòssils](#)
- Fridays For Future España: [Juventud Por El Clima España](#)

Per seguir treballant...

- [Guia didàctica "Emergència climàtica"](#) [Edulter i Entrepobles]
- Propostes d'activitats: [99 preguntas y 99 experiencias para aprender a vivir en un mundo justo y sostenible](#) [Ecologistas en Acción]
- Guia i recull d'experiències: [Aprentatge servei i justícia global: Justícia de gènere, Econòmica i ambiental, Drets humans i dret a migrar](#) [Centre Promotor d'Aprentatge Servei]

Per reflexionar com a docents...

- [Estrategias Educativas para la Transición Socio-Ecológica](#). Entrevista a Marta Pascual
- [Guía para educar desde la perspectiva ecosocial para el cuidado y defensa del medio natural](#) [Fuhem. educación ecosocial]
- Guia d'Educació per a la Justícia Global: [Educar per futurs alternatius](#) [LaFede.cat]

Joves per investigar...

Alimentació i agroecologia:

- Martina Marcet
- Carlota Bruna

Biodiversitat:

- Clàudia Pla-Narbona
- Laura Reboul

Canvi Climàtic:

- Gisela Torrents
- Alejandro Quecedo
- Koro López de Ugalde
- María Laín
- Yero Sarr (Senegal)
- Anna Taylor (Gran Bretanya)
- Alexandria Villaseñor (EUA)
- Dominga Espiñeira (Xile)

Ecofeminismes:

- Blanca Bayas
- Patricia Ramos

Enginyeria:

- Ana Freire
- Alicia Valero

Roba i moda sostenible:

- Gemma de Nüshu
- Laura i Carla de Bällop Tech